

DEN NORSKE ADVOKATFORENING
Postboks 362 Sentrum
NO 0102 OSLO

Att.Merete Smith

Høringsinnspill - forslag til reviderte retningslinjer for private granskninger

1. Innledning / sammendrag

Arbeidstilsynet viser til Advokatforeningens forslag til reviderte retningslinjer for private granskninger. Vi takker for å ha mottatt høringen, og har enkelte bemerkninger til de foreslåtte endringene.

Arbeidstilsynet har innspill til følgende forslag:

- Endring av teksten om uavhengighet i punkt 3.2, slik at det ikke lengre stilles krav til granskernes upartiskhet.
- Fjerning av dagens retningslinje om at en bedrift bør utvise forsiktighet med å bruke sin faste advokatforbindelse til å utføre en granskning.
- Fjerning av henvisninger til habilitetsreglene.

Innspillene følger nedenfor.

2. Endring av ordlyden i punkt 3.2 om uavhengighet – fjerning av krav til granskernes upartiskhet

Punkt 3.2 har per i dag følgende ordlyd:

«Medlemmene av granskningsutvalget skal være uavhengige og upartiske i forhold til så vel oppdragsgiver, saksforholdet og den eller de som antas å være berørte parter.»

I forslaget til nye retningslinjer, har punkt 3.2 fått følgende ordlyd:

«Granskerne skal utføre arbeidet på en uavhengig måte.»

Vi støtter intensjonen om å gjøre teksten så kort og konsis som mulig, men vi er bekymret for at forslaget kan medføre utilsiktede innholdsmessige endringer. Vi mener det bør gå tydelig fram av teksten at kravet til uavhengighet/upartiskhet gjelder både knyttet til arbeidet og partene. Slik forslaget er utformet per i dag, fremgår det ikke tydelig at det gjelder et krav til upartiskhet overfor de involverte partene (herunder arbeidsgiver). Dette mener vi er uheldig. Særlig blir det uheldig sett i sammenheng med forslaget om å fjerne henvisningen til habilitetsreglene i kommentarteksten (se punkt 4 nedenfor).

Regler for god advokatskikk stiller krav om at advokaten ikke skal la seg påvirke av «uvedkommende hensyn», og at advokaten i sitt arbeid er uavhengig og ikke går på akkord med sin profesjonelle

standard for å tekkes sin klient. Vi mener dette ikke er tilstrekkelig til å ivareta de særlige hensynene som gjør seg gjeldende ved en granskning. Vi mener kravet til upartiskhet innebærer noe mer. Et advokatoppdrag vil ofte innebære at man representerer én part i en sak/konflikt, og dermed skal advokaten ofte per definisjon opptre «partisk». Et granskningsoppdrag er i sin karakter annerledes, og går i større grad ut på å forsøke å finne en objektiv sannhet. Derfor er det viktig at retningslinjene for granskninger gjør det tydelig at det ved slike oppdrag gjelder andre og enda strengere normer for uavhengighet og upartiskhet.

En mulig ny ordlyd kan være følgende: «Granskerne skal være habile og upartiske overfor samtlige berørte parter, blant annet oppdragsgiveren. Granskerne skal arbeide faglig uavhengig og objektivt.»

3. Kommentaren til punkt 3.2 – bruk av fast advokatforbindelse

I gjeldende kommentartekst, står blant annet følgende:

«Det bør utvises forsiktighet med å bruke virksomhetens lovpålagte revisor eller faste advokatforbindelse som gransker fordi dette kan reise spørsmål om granskningen er uavhengig. Dette må vurderes konkret opp mot den undersøkelse som skal gjennomføres, og hva som anses mest hensiktsmessig.»

I forslaget til ny kommentartekst, står følgende:

«I særlige tilfeller bør oppdragsgiver unnlate å benytte sin faste advokatforbindelse i granskningen. For eksempel kan det gjelde saker der granskerne har eller kan oppfattes å ha bindinger til berørte.»

Vi mener endringen kan være uheldig. Etter vår vurdering, er det hensiktsmessig å en «hovedregel» om at man som utgangspunkt unngår å bruke virksomhetens faste advokatforbindelse til granskninger. Dette fordi det ofte vil kunne oppstå spørsmål om uavhengighet i slike saker, og da særlig dersom granskningen potensielt kan avdekke kritikkverdige forhold knyttet til ledelsen i virksomheten. Vi mener dagens tekst er balansert, og at den gir en tilstrekkelig mulighet til å likevel bruke den faste advokatforbindelsen dersom en konkret vurdering tilsier at det er kurant.

Etter det vi forstår, begrunnes forslaget blant annet med at virksomheten i teorien kan gjennomføre granskningen selv, og at virksomheten dermed bør få stå fritt når oppgaven settes ut eksternt. Vi er noe usikre på om denne «mer-til-mindre-argumentasjonen» er tilstrekkelig holdbar, ettersom det i enkelte tilfeller kan være uaktuelt at virksomheten skal gjennomføre granskningen selv, for eksempel dersom saken gjelder et varsel på personer i virksomhetens ledelse. Videre følger det av arbeidsmiljøloven § 7-2 (4) at arbeidsmiljøutvalget kan «vedta at undersøkelser skal foretas av sakkyndige eller granskingskommisjon som utvalget oppnevner». I slike tilfeller er det utvalget som oppnevner granskerne, og det er ikke et alternativ å gjennomføre granskningen internt.

Oppsummert, mener vi dagens regel/kommentar er mer egnet enn den foreslåtte.

4. Kommentaren til punkt 3.2 – henvisning til habilitetsreglene

I gjeldende kommentartekst, står blant annet følgende:

«Granskningsarbeidet er en særlig utredningsform som stiller store krav til tillit. Det er derfor grunn til å håndheve habilitetsbestemmelsene meget strengt.»

Habilitetsbestemmelsene i forvaltningsloven §§ 6 flg. bør gis anvendelse så langt de passer. Det vises også til domstolslovens §§ 106 og 108 om habilitetskrav til dommere. (...)»

I forslaget til nye retningslinjer er henvisningen til offentligrettslige regler om habilitet fjernet. I høringsbrevet begrunnes dette med at reglene om uavhengighet og interessekonflikt i Regler for god advokatskikk bør være tilstrekkelige.

På samme måte som i punktet ovenfor, mener vi at man mister noe ved denne redigeringen/forenklingen. De offentligrettslige reglene om habilitet i forvaltningsloven § 6 inneholder visse klart definerte skranker for habilitet i § 6 første ledd. Vi mener disse skrankene vil være hensiktsmessige å legge til grunn også ved private granskninger. Det vil kunne forenkle vurderingene som skal gjøres, og sette opp visse minimumskrav. Når det gjelder den skjønnsmessige vurderingen som § 6 andre ledd oppstiller, antar vi at denne vil være nokså lik som vurderingene etter Regler for god advokatskikk.

Oppsummert, mener vi henvisningen til forvaltningsloven § 6 bør bestå. For å forenkle kommentarteksten, foreslår vi at man tar ut henvisningene til domstolloven, revisorloven og aksjeloven.

5. Avslutning

Vi takker for muligheten til å komme med innspill. Bruk [eDialog](#) hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller svare på dette brevet. Oppgi referansenummer 2022/15473. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/post.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Tonje Faanes
seksjonsleder

Trygve Angen
Seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk signert.